

ÅRSRAPPORT 2017

Dokumentasjonsfoto fra gateutstillingen #Dysturb - WomenMatter (foto: Andreas Harvik/Preus museum)

STYRETS BERETNING

Preus museum er det nasjonale fotomuseet og skal dekke de kunstneriske, kulturhistoriske og tekniske sidene av fotografiet. 2017 har vært et fremgangsrikt år for museet, med de høyeste besøkstallene noensinne, med forskjellige utstillinger, godt besøkte arrangementer og med en god dialog med de besøkende.

Museet drifter i kraft av å være et nasjonalt museum for fotografi det nasjonale fotonettverket i Norge og står som arrangør for en årlig landskonferanse for fotografi. Nettverket samles to ganger i året og har 38 medlemsinstitusjoner fra hele landet. Den årlige landskonferansen har hatt god oppslutning, med over 100 deltakere i 2017. Nettverket og landskonferansen er viktige nasjonale møteplasser for å utveksling av kunnskap om bevaring av kulturhistorisk fotografi og legger grunnlag for utvikling av faglige samarbeid på tvers av institusjoner over hele landet.

Preus museum har etablert et av de beste fotokonserveringsmiljøene i Norge. Museet driver en utstrakt veilednings- og foredragsvirksomhet. Spesielt viktig er workshopene som blir arrangert årlig, og som har lagt grunnlag for en stor kunnskapsoppbygging og bevissthet om bevaring av fotografisk materiale i arkiv-, museum- og bibliotekinstitusjoner over hele landet.

Styret er fortsatt bekymret for museet fremtid, med de begrensinger som finnes i økonomi, plassering og faglig utvikling når fotografiets rolle i samfunnet øker.

Fortsatt er hovedprioriteringer nye magasiner for bedre bevaring av Statens unike samling. Det er fortsatt ingen signaler fra Kulturdepartementet vedrørende behovet for nye magasiner.

Utvikling

Museet har fortsatt satsningen på å utvikle arrangementer og finne nye samarbeidspartnere. Det internasjonale nettverket er styrket ved samarbeidet med professor Fred Ritchin, fra ICP, New York, med utstillingen *Bending the Frame*, og med de franske fotojournalistene i *#Dysturb*. I utstillingen *The Young Lions - Norsk kamerabasert kunst 1977-2017* har museet samarbeidet med Forbundet Frie Fotografer og

det fotografiske kunstfeltet. Det ble i tillegg utført et betydelig forskningsarbeid på fotokunstfeltet de siste 40 år. Museet gjennomførte to unike prosjekter sett fra de involvertes perspektiv, *På reise*: der flyktninger forteller om reisen til Norge med sine mobilbilder og *TID*: der innsatte på Berg fengsel forteller om seg selv gjennom fotografiet. Prosjektene blir en del av museets samling og bidrar til samlingens mangfold med et annerledes perspektiv. Preus museum har også hatt et samarbeid med Horten kirke i forbindelse med reformasjonsjubileet der museet bidro til en utstilling i kirken på temaet Nåde. Fortsatt pågår en stadig utvikling innenfor nettverk og bevaring.

Bevaring

Når det gjelder de to magasinene som har klimakontroll og brannsikring anser vi at Preus museum har gjennomført de bevaringstiltak som er mulig innenfor de økonomiske rammer som finnes. Det er installert inert-gass anlegg som brannsikring og alarmsystemet er oppgradert. Til tross for dette er samlingen ikke godt nok bevart og det finnes en alt for høy risiko at den kan komme til skade på grunn av ustabile magasinforhold. I tillegg arbeider museet med digitalisering, registrering og konservering av samlingen.

Formidling

Det er vist fem utstillinger i løpet av 2017: *#JEG - fra selvportrett til selfie* sto til 12. mars, utstillingen *The Young Lions - Norsk kamerabasert kunst 1977-2017* som markerte 40-årsjubileet til Fotogalleriet åpnet 2. april og ble vist over sommeren. *Bending the Frame* åpnet 15. oktober, og i sammenheng med denne ble den utendørs posterutstillingen *#Dysturb - WomenMatter* montert i forbindelse med *Fotografiets dager* i august. Den faste utstillingen *En fotohistorie* ble fornyet og nyåpnet. I tillegg ble det produsert 5 mindre utstillinger utenfor huset. I løpet av året har museet gjennomført 15 arrangementer. Preus museum er en del av Den Kulturelle Skolesekken i Vestfold og tilbyr et bredt formidlingstilbud. Museet jobber aktivt med hjemmesiden og sosiale medier som plattform for formidling.

Nettverk

Preus museum er leder av Fotonettverket, ABM-nettverket for bevaring og formidling av kulturhistorisk fotografi, som har 38 medlemsinstitusjoner. Nettverket treffes to ganger per år med målsetting å styrke fotografi, bevaring og den faglige samtalen. Fotonettverket skal også bidra til samarbeid og felles prosjekt og kunnskapsoverføring. Preus museum deltar i Kunstnettverket, Samtidsnettverket samt både nordisk og internasjonale nettverk.

Økonomisk situasjon

Preus museum har kontinuerlig drift og årsregnskap er avlagt under forutsetning av fortsatt drift. Fond til innredning av nytt museum har siden opprettelsen hvert år vært inntektsført i takt med avskrivningen av innredningen, med kr 203 000. Ettersom fondet i løpet av 2016 i sin helhet ble inntektsført, fremkommer avskrivningen i 2017 fremover i sin helhet som kostnad og bidrar til underskudd kr 102 341.

Preus museum mottok i 2017 kr 11 860 000 i ordinært driftstilskudd fra Kulturdepartementet og fikk dermed en økning i statstilskudd på 1,7 %. Av ordinært tilskudd er kr 184 291 benyttet til innkjøp til samlingen. Museets inntektsførte egeninntekter på kr 1 628 886 omfatter både salgsinntekter og støtte fra offentlige og private fond. Lønns- og personalutgiftene ble redusert med 4,8 % i 2017 i forhold til 2016. Hovedårsaken er en stilling med TULT tilskudd fra NAV på 66 % av en 50 % stilling som bortfalt

fra 2016 på grunn av overgang til pensjon. Tilskudd til Fotonettverkets oppgaver bortfalt fra Kulturrådet fra 2016, så denne oppgaven prioriteres nå innenfor eksisterende tilskudd fra KD.

Styret ser med bekymring på at tilskudd ikke reguleres i samsvar med pris og kostnadsutvikling, slik at museets handlingsrom dermed i realiteten reduseres.

Administrative forhold

Museet hadde 10 lønnede årsverk fordelt på 13 personer. I tillegg kommer ekstrahjelp til to årlige arrangementer, innleid hjelp og praktikanter. Totalt hadde museet 6,2 lønnede årsverk kvinnelige ansatte og 3,1 årsverk lønnede mannlige ansatte. Museet tar sikte på likeverdig fordeling mellom kjønnene. Det legges vekt på mulighet for faglig utvikling og tilpasset arbeidstid. De ansatte er tariffbundet. Sykefravær var på 1,6 % hvorav 0,8 % var sykmeldinger. Av 6 styremedlemmer er 3 kvinner og 3 menn. Det ble avholdt 4 styremøter og behandlet 29 saker.

Arbeidsmiljø

Museet er IA-bedrift. Det har ikke forekommet arbeidsskader. Museet har verneombud og følger reglene for HMS-arbeid. Museet har utarbeidet øvelse og opplæringsplan for brannvern og har en tilfredsstillende rutine når det gjelder sikkerhet. Direktøren og de ansatte arbeider for et godt psykososialt arbeidsmiljø.

Horten, 21. februar 2018

Nils Øveraas

Målfrid Grimstvedt

Hans Jørgen Brun

Sigurd Sandmo

Long Litt Woon

Jens Gold

Ingrid Nilsson

ADMINISTRASJONENS BERETNING

Innledning

Museet har lagt vekt på å skape mer aktivitet rundt utstillingene i 2017, og satset på samarbeid og arrangementer. Museet har hatt eksterne samarbeidspartnere på utstillingene og på museets store arrangement Fotografiets dager har samarbeidet med Horten Mat & Ølfestival vært vellykket. I tillegg har det vært samarbeid med eksterne på andre mindre utstillinger. Det har gitt uttelling i form av økte publikumstall. Museet er avhengig av gode samarbeidspartnere ikke bare for å kunne utvikle seg, men også for å klare det høye aktivitetsnivået.

Museet har gjennomført to spennende innsamlingsprosjekter. Dette ga mangfold til samlingen og utfordrer museet på digital samlingsforvaltning, siden dette er digitalt fødte fotografier fra mobiltelefoner og digitalkameraer.

Museet har ikke hatt tilstrekkelig kapasitet for å øke digitalisering og registrering av samlingen utover det som vært planlagt.

Preus museum har også i 2017 satt i gang tiltak for bevaring av samlingen. I løpet av året ble de to sentrale magasinene brannsikrede, men fortsatt har store deler av samlingen dårlig bevaringsforhold.

Museets stab er liten og skal drifte alle krav i tildelingsbrevet. Dette gjør at utviklingsmulighetene er begrensede og at den utvikling som skjer er knyttet til eksterne midler og forskjellige samarbeidspartnere.

FORVALTNING

Status bevaring og oppbevaringsforhold

Museet har fortsatt store utfordringer i å sikre samlingen tilfredsstillende når det gjelder klima og brann. Det museet kaller «kjernesamlingen», som er fordelt på to magasiner, har i løpet av året blitt brannsikret med et inert gassanlegg. Klimastyringen i disse to magasinene ble i 2012 oppgradert

for å kunne holde kravene i 3-5 år for å bygge nye magasiner, vi er nå på overtid i forhold til det. Resten av lagerstedene er delvis eller helt usikret i forhold til brann og klima.

Museet har startet jobben med å bytte ut belysningen til LED lamper. De er tatt i bruk i galleriene, og målet er å bruke samme lysteknikk i den faste utstillingen. Dette er en betydelig forbedring av det preventive arbeidet rundt skadebegrensning i forhold til lys.

Konservering/samlingsbevaring/ preventive tiltak

De preventive bevarings- og konserveringssarbeidene er hovedsakelig utført i sammenheng med omorganisering av lager og magasin, som flytting av fryser for acetat- og nitratfilm, utbytting av filmfryser og rydding i magasin, for å skape plass og digitalisere samlingen.

Oppbevaringssituasjonen for museets samlingsdeler er alvorlig siden det fortsatt er stor plassmangel. Magasinene har dårlig og ustabil klimastyring. Andre lagringssteder har hverken tilfredsstillende brann- eller klimasikring. Utleier kontrollerer klimastyringen kun i kjølemagasinet, og museet kontrollerer både kjølemagasinene og de andre lagerstedene med eget dataloggersystem.

Konservatoren støttet alle museets interne og eksterne utstillingstiltak rundt fotografi-er og objekter fra egen samling og eksterne innlån. Arbeidet kan være for eksempel: skadepreventiv håndtering, anbefalinger og sikring av utstillingsforhold, tilrettelegginger ved utlån og støtte til rammeverkstedet.

Eksterne oppdrag og rådgivning

Preus museum gir, som den nasjonale veiledende institusjon innen fotobevaring, faglige råd innen preventiv og aktiv konservering. En av hovedoppgavene er å gi hjelp til an-

dre institusjoner og privatpersoner med fotosamlinger. Museet har utført oppdrag for mange institusjoner og privatpersoner som:

- Henie Onstad Kunstsenter
- Atelier für Restaurierung Anklin & Assen - Basel Sveits
- Vestfold museene / arkiv Sandefjord:
- Bergen By Museum
- Universitetsbiblioteket i Bergen - Avdeling for Spesialsamlinger
- Blomqvist kunsthandel
- Maihaugen
- Riksarkivet, Oslo
- Vitenparken - Campus Ås
- Re kommune
- Nasjonalmuseet
- København Museum
- Anno - Museene i Hedemark
- Haugalandmuseene
- IKA Kongsberg - Interkommunalt arkiv for Buskerud, Vestfold og Telemark
- Levanger Museum
- Galleri Balder
- Lokalhistorisk senter Horten
- Kulturhistorisk museum
- Norsk Industrierbeidermuseum
- Norsk teknisk museum
- Sørlandets Kunstmuseum - SKMU
- Romsdalsmuseet.

Workshops innenfor bevaring

Siden museet i 2006 startet med workshops, er det gjennomført 30 workshops og seminarer som handler om preventiv bevaring, konservering og restaurering av fo-

tografi, rekonstruksjon av skadet fotografi, håndtering av skadet fotografisk materiale og nedfrysing av acetat- og nitratmateriale. Programmet har hatt cirka 280 fagdeltakere fra inn- og utland pluss en deltaker fra museet på hver workshop/seminar. I 2014 startet museet å arrangere en fototeknisk workshop som er åpen for alle, og som faller under kategorien immateriell kulturarv. De handler om fremstilling og bruk av historiske fotografiske prosesser fra fotografiets første femti år. Temaer som har blitt brukt er Daguerreotypi, Saltpapir, Albuminpapir, Gummitrykk og Cyanotypi. I 2017 ble den gjennomført i forbindelse med Fotografiets dager, med tema fremstilling av Ambrotyper/våtplatepositiver.

Jens Gold, kursholder fra Preus museum (foto: A. Roberg)

Katalogisering/ digitalisering

Museet har arbeidet med bildesamlingen i forbindelse med museets egenproduserte utstillinger *The Young Lions - kamerabasert kunst 1977-2017* og innlånt utstilling *Bending the Frame*. Til *Bending the Frame* ble det kjøpt inn noe nytt materiale som ble brukt i utstillingen og som senere ble innlemmet i museets permanente samling. Alle aksjoner er ført for nyervervelser. Materiale er katalogisert og et utvalg er digitalisert.

Andre prioriterte oppgaver har vært katalogisering av 967 stereofotografier fra Hans Grendahl samlingen med motiver fra Norge. I tillegg er det påbegynt en serieregistrering i Primus av museets norske visitkortsamling. Det er så langt opprettet 219 poster. Den en-

kelte fotograf/ atelier får sin egen post der det totale antall visittkort blir registrert.

Til sammen er det serieregistrert 361 visittkort. Prosjektet videreføres i 2018. I forbindelse med et utlån til Nasjonalmuseets Harald Sohlberg utstilling ble det prioritert digitalisering av 18 papirkopier (begge sidene), 26 glassnegativer og 59 plastnegativer.

Primus

Fotomodulen:

- Opprettet 1 653 nye poster for 2 606 fotografiske objekter.
- Oppdatert informasjonen i 2 650 poster i fotomodulen som er knyttet til 3 642 objekter.

Gjenstandsmodulen:

- Katalogisert 383 gjenstander fra bildesamlingen i Primus. Opprettet 11 nye poster i gjenstandsmodulen
- Oppdatert informasjonen i 27 katalogposter.
- Opprettet 18 nye poster til enkeltgjenstander
- Oppdatert informasjonen i 304 poster for gjenstander.

Asta

Preus museum benytter Asta til registrering av privatarkiv og rene fotoarkiver. Per 31.12.2017 er det registrert to arkiver i Asta på til sammen 53 hyllemeter. Arkivet etter Leif Preus/ Preus Foto (1956-2010) ca. 37 hyllemeter. Ordnet og registrert (ca. 2-3 hm. uordnet). Det antas at arkivet inneholder grovt estimert 300.000 fotografier i all hovedsak negativer og dias.

Av de 16 hyllemeter med foto og papirarkiv etter Elisabeth Meyer (1899-1968) er 14 meter ordnet og registrert på serienivå, med underserier. Arkivet inneholder om lag 50.000 fotografiske objekter (glassdias, glassplater,

negativer, papirpositiver og dubletter). Hele papirarkivet er digitalisert. Det teller om lag 1400 brev-sider og diverse dokumenter. Det er også katalogisert og digitalisert 1857 fotografier fordelt på 1037 poster i Primus.

Digitalisering

I 2017 er det digitalisert 899 fotografier, album, bøker og tekniske objekter. Årsaken til avviket i antall digitaliserte objekter kontra registrerte objekter handler om at museet nå har katalogisert filer som ble digitalisert på et tidligere tidspunkt uten at de ble registrert. Museet har også prioritert registrering på serienivå for et utvalg særksamlinger istedenfor å opprette en egen post for hvert enkelt objekt.

Sikring og beredskap

Sikringsplanen inneholder både kortsiktige og langsiktige tiltak, og museet arbeider kontinuerlig for å oppfylle målene. Magasinene på loftet har i løpet av året fått implementert inert gassanlegg for brannslukking. Dette er i tråd med planene for sikringstiltak. Museet har egen beredskapsplan for samlingen som revideres ved behov.

Aksesjoner

Innsamlingsprosjektet «På reise», som har omfattet flyktningers selfier/portretter ble avsluttet samtidig med utstillingen #Jeg - fra selvportrett til selfie i mars 2017. Da var det kommet inn i alt 746 fotografier, hvorav 407 digitale filer er foreløpig registrert i Primus.

Utfordringen ved dette materialet er at det er digitalt fødte filer produsert på mobil og ofte små jpg-filer. Samtidig har prosjektet vært viktig fordi det nettopp har utfordret museet til å finne løsninger for et fotografisk materiale som er av en helt annen type enn det tradisjonelle i samlingen.

Preus museum har totalt hatt 15 aksesjon-

er, gaver og kjøp. Alle aksesjonene har vært i henhold til innsamlingsplanen. 194 fotografier (positiver med og uten ramme), en liten samling med negativer og positiver, et album, en portfolio og et undervannskamera.

For å utnytte de små midlene museet har til rådighet ble det benyttet målrettede innkjøp fra årets utstillinger.

Utlån

Museet har i 2017 hatt tre utlån av originale verk.

- Fotogalleriet - Arkivmateriale fra Oslo Kameraklubb
- Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og kunst - Utstillingen «Snap. Dokumentar og portrett. Fotografi fra samlingen», tjue verk.
- Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og kunst - «Utsnitt. Bjørn Winsnes' fotografier.», fem verk.

Kulturutførsel

Det var en søknad om eksporttillatelse i forbindelse med museets ansvar for kulturutførsel i 2017: Riksarkivet skulle låne ut fire jødiske pass med fotografier (1940-45) til en utstilling i The European House of History i Brussel. Tillatelse ble gitt. Utstillingen varer til 2019.

Veiledning /henvendelser

Museet har bistått og veiledet forskere, forfattere og andre totalt med 52 forespørsler om samlingen, eller fotohistorie/litteratur i 2017.

Biblioteket

Bibliotekets tilvekst var på 201 bind. Det ble abonnert på 43 tidsskrifter i løpende tilvekst. Åpningstidene var hovedsakelig tirsd-

ager 12-15 ellers etter avtale. I åpningstiden var biblioteket faglig bemannet med bibliotekar innleid fra Horten bibliotek.

FORSKNING

Preus museums forskningsstrategi er i henhold til museets rolle og med hovedsatsninger innenfor samling, utstillinger og formidling. Museet ønsker å skape rom for selvstendig forskning og å delta i forskningssamarbeid. Forskingen skal publiseres og gjøres tilgjengelig via flere kanaler.

Forskning egen samling

Fotokonservatoren ved Preus museum deltar i et forskningsprosjekt i samarbeid med konservatorstudiene ved Universitetet i Oslo. Prosjektet skal fokusere på nye restaureringsmetoder for tidlig attenhundretalls våtplatepositiver på glass. Det er gjennomført en survey ved Bergen bymuseum som oppbevarer Norges største samling av daguerreotypier og våtplatepositiver på glass. Denne sammen med undersøkelsen av Preus museums Ambrotypisamling gir en del av grunnlaget for forskningsarbeidet. I løpet av arbeidet ved Preus museum blir alle våtplatepositiver i samlingen dokumentert og fotografert. Informasjonen legges inn i Primus. Prosjektet fokuserer på nye selvutviklede konserveringsmetoder for fotografiske materialer med glassbase og komplekse presentasjons- og oppbevaringssystemer. Det skal avsluttes i 2018 med en masteroppgave. Hele tiltaket er planlagt avsluttet i 2019/20 med en ferdig konservert Ambrotypisamling i Preus museum.

The Young Lions» -norsk kamerabasert kunst 1977-2017, bidrag til Fotogalleriets 40-årsjubileum og omhandlet utviklingen og institusjonaliseringen av norsk kamerabasert kunst. Det ble foretatt research på presseklipp, bøker, kataloger samt en omfattende gjennomgang av arkivmateriale og det ble utgitt en katalog. Et mål var å belyse historien på en ny måte, blant annet via 12 videointervjuer med sentrale personer

med tilknytning til galleriet (støttet av Fritt Ord).

Preus museum har en unik samling og to tyske forskere med hvert sitt prosjekt har besøkt museet og gjennomgått vårt d'Orka arkiv. Det ene har blant annet resultert i en artikkel i *Rundbrief Fotografie* og det andre har bidratt til ny forskning som ble presentert i Hamburg på Museum für Kunst und Gewerbe i desember i en omfattende katalog og utstilling.

Videreutdanning

I løpet av året har innpasseksamen master i Kuratorpraksis juni 2017 UiB blitt avsluttet med oppgaven *Tingenes tilstand - norsk museumskultur i det 21 århundre* av fotoarkivar/kurator Hege Oulie. Masterprogrammet i kuratorpraksis er en tverrfaglig utdanning som forbereder studentene på å arbeide som selvstendige kuratorer i et sammensatt kunst- og kulturfelt. Studiet retter seg mot kunstnere og personer med bakgrunn fra tilstøtende fag som kunsthistorie, medievitenskap og teatervitenskap. Mastergraden er erfaringsbasert, med et omfang på 90 studiepoeng.

Fotokonservatoren avslutter sitt to års objektbasert Masterprogram ved Universitet i Oslo - Institutt for arkeologi, konservering og historie i 2018

FORMIDLING

Preus museum skal skape begeistring for fotografi og fotohistorien, bidra til kulturelt- og samfunnsmessig engasjement og gi publikum økt estetisk kompetanse, kunsthistorisk kunnskap, forståelse for fotografiske prosesser og teknologi. Museet skal vekke nysgjerrighet for eget skapende arbeid og for kritisk granskning av fotografisk bilder.

Preus museum skal være det naturlige sentrum for kunnskap om og formidling av alle sider ved fotografiet og fotografihistorien. Preus

Fra omvisning ved Preus museum, formidler Marthe Marie Strand i aksjon. (foto: Andreas Harvik/Preus museum)

museum skal gjennom en aktiv formidling spre kunnskap om alle sider ved fotografiet og delta i den offentlige debatten omkring fotografiets bruk og betydning i samfunnet.

Det mest spesifikke målgruppearbeidet går mot barn og unge, som vi definerer som den viktigste gruppen innenfor de ressursene vi har til rådighet.

Preus museum har en rekke tilbud til skoleklasser. Verksteder inkluderer arbeid med fotografi i ulik form. Det arrangeres også analoge mørkeromskurs for elever i videregående skole, som i dag kan sees på som en del av vår immaterielle kulturarv. Arbeid i mørkerom gir en kjærkommen "digital detox" og tvinger elevene til å tenke bevisst rundt fotografi. Det jobbes målrettet med dialogbasert omvisning, slik at elever på besøk møter et museum som ikke bare serverer dem et ferdig gjennomtenkt og korrekt svar, men som er nysgjerrig på hva de selv synes. «Jeg likte godt at dere inkluderte oss og fikk fram våre kunnskaper og tanker» (Rasma, 18). «Jeg likte at guidene involverte oss i vanskelige problemstillinger» (Ruben, 20). «Jeg er veldig fornøyd med omvisninga på fotomuseet. Fotografiene ga sterke opplevelser og mye å ta tak i når vi kommer tilbake til klasserommet. Det var mange aktuelle problemstillinger vi kan diskutere og jobbe mer med i flere fag.» (Mette, 51).

Fra åpningen av utstillingen *Bending the Frame*
(foto: Astrid Roberg/Preus museum)

Når det gjelder formidling rettet mot et generelt publikum, har museet etter målsetningen faste omvisninger i helgene og gode skriftlige kilder for de som ønsker å gå på egenhånd. Informasjon om utstillingene finnes på engelsk, både digitalt og som en del av det trykte materialet som deles ut gratis ved ankomst.

Besøk

Museet endret i 2017 sine åpningstider fra å ha åpent tirsdag til søndag til åpent fra torsdag til søndag. Det blir fortsatt lagt vekt på å drive formidling til skoleklasser og grupper i de dagene museet er stengt.

Til tross for reduserte åpningstider ser vi at arrangementene museet har gir oss bedre besøkstall. Tallet økte fra 14 115 til 16 597.

Utstillinger

Museet har vist utstillinger på museet og utenfor, blant annet i Horten kirke og i byrommet i Horten.

#JEG - fra selvportrett til selfie var bredt satt sammen for å vise noen av de mange aspektene ved selvframstilling, både historisk og samtidig. Bildene er tatt med smarttelefonen og delt på nettet med en gang. Utstillingen viste også forskjellen

på minnebildene eller vanlige folks presentasjon av seg selv, og kunstners beskjeftigelse med selvframstillinger, både som politiske og kunstneriske kommentarer.

En Fotohistorie - museets faste utstilling, ble mot slutten av året oppdatert med fokus på objektiver, både gjennom visning av utstyr og tekniske tegninger. Utstillingen gir mulighet å se fotohistorien fra forskjellige perspektiv.

The Young Lions - norsk kamerabasert kunst 1977-2017 var museets bidrag til Fotogalleriets 40-årsjubileum i 2017 og omhandlet utviklingen og institusjonaliseringen av norsk kamerabasert kunst fra 1977 og frem til i dag. Målet var å belyse historien på en ny måte og det ble blant annet gjennomført 12 videointervjuer med sentrale personer med tilknytning til galleriets historie og dagens drift. Prosjektet ble støttet av Fritt Ord. Seks av videoene er i etterkant lagt ut på museets hjemmeside. Det ble også gjort forskning på presseklipp, bøker og kataloger samt en omfattende gjennomgang av arkivmateriale knyttet til galleriet og Forbundet Frie Fotografer. I tilknytning til den historiske delen, viste ni unge kunstnere, som er aktive på den norske kunstscenen i dag, både utdrag fra tidligere utstillinger og nye verk. Kunstnere var valgt med tanke på å gjenspeile mangfoldet av innfallsvinkler til fotografi som kunstnerisk uttrykk.

Bending the Frame fokuserer på hvordan fotografier kan brukes for å endre verden, og hvordan man i nyere tid må ta i bruk nye former for fotografi og nye metoder for å nå fram med sin fortelling. *Bending the Frame* fokuserer særlig på kunstnere som formidlere av verdens hendelser. Utstillingen bygger på boka med samme navn av medieteoretiker professor Fred Ritchin, New York. Utstillingen er kuratert av Ritchin og fotografen Tina Enghoff i samarbeid med Preus museum. I utstillingen finnes flere nivåer for å formidle kunnskap, som for eksempel omvisninger, QR-koder og en skriftlig guide.

#Dysturb - WomenMatter er en utendørs posterutstilling av det franske fotografkoll-

ektivet #Dysturb som opererer aktivistisk med store veggaviser i det offentlige rom, og presenterer fotojournalisme på en ny og innovativ måte, uavhengig av restriksjonene til de konvensjonelle nyhetskanalene. Utstillingen ble til med støtte fra Fritt Ord og lokale firmaer og institusjoner. Den kan ses på diverse vegger i Horten.

Nåde. I forbindelse med reformasjonsjubileet produserte museet utstillingen **Nåde** i samarbeid med Horten kirke.

Fotografiets dager var arena for flere mindre utstillinger som museet produserte: Kyrre Lien, **Nettkrigerne/The Internet Warriors (Festivalutstillinger)**, Johan Brun: **Pressefotografens møte med The Beatles (1964)**, **Blikk for barn** fra Preus museums samling, **Juryert utstilling** (årlig)

Publikasjoner

The Young Lions - norsk kamerabasert kunst 1977-2017. Katalog med tekst av Hege Oulie, Kristian Skylstad og Maja Holst Svendsen. Design: Rune Døli, Modest. ISBN: 978-82-92999-06-6.

Artikler

Berg og Høeg, artikkel av Hanne Holm-Johnsen til Haugar Vestfold Kunstmuseums katalog til utstillingen **Hen - flytende kjønn.** *

Jacob A. Riis, Lewis W. Hine og fremveksten av sosial dokumentar, artikkel av Hege Oulie i katalogen til utstillingen **SNAP - Dokumentar og portrett.**

Fotografier fra samlingen, utgitt av Nasjonalmuseet i forbindelse med utstillingen ved samme navn på Museet for samtidskunst.

Arrangementer

Museet har arrangert fire større arrangementer alene eller i samarbeid med andre:

Barnas fotodag ble arrangert siste søndag i april, samme dag som Verdens hullkameradag. Barn fikk her muligheten til å være kreative med fotografi ved å fotografere med hullkamera, og fremkalle bildene i mørkerommet; en videreføring av immateriell kulturarv. I tillegg fikk barna prøve seg på andre fotografiske teknikker, delta på workshop med lysgraffiti, utføre en fotorebus og lage solbilder. Barnas fotodag ble i år arrangert for femte gang.

Fotografiets dager ble i år for første gang arrangert over to dager, 19. - 20. august, og i samarbeid med de norske fotograforganisasjonene og Horten Mat & Ølfestival. Målet er å vise bredden i det fotografiske uttrykket og å skape forståelse for og samhandling mellom de ulike fotomiljøene i Norge. Både amatører og profesjonelle skal finne noe av interesse, som kan bidra til inspirasjon og ny kunnskap. Dagen har også som mål å nå nye og flere besøkende og ha flere samarbeidspartnere. Samarbeidet ble en suksess med 7500 besøkende. For første gang på mange år ble det tatt inngangspenger. Arrangementet ble delvis arrangert utendørs med utstillinger, foredrag, aktiviteter, konkurranser, omvisninger, mat og musikk.

Fellesarrangementer på Karljohansvern

Lys i mørket med mer enn 30 aktører der Preus museum viste containerutstillingen **Nettkrigerne/The Internet Warriors** av Kyrre Lien og med omvisning i Horten kirke av utstillingen **Nåde.** 450 besøkende denne kvelden.

Jul på Karljohansvern todagens julemarked første helg i desember med aktiviteter og verksteder for besøkende og omvisning i utstillingene. 2000 besøkende i 2017.

Andre arrangementer

I tillegg til de fire stor arrangementene har museet mindre arrangementer gjennom året for å aktualisere utstillingene og nå målet med å videreutvikle aktiviteter.

Vinterferieaktiviteter på museet (21. - 26. februar).

Foredraget **Digitale mørkerom - selfie, selv-bilder og sorg** med Lin Prøitz, medkurator til utstillingen **#JEG - fra selvportrett til selfie**. Hva er det som gjør at en hel generasjon deler bilder av seg selv i den digitale offentligheten? (5. mars)

Finissage **#JEG - fra selvportrett til selfie** og familiesøndag (12. mars)

En fotohistorie med mange fotohistorier (21. mars) innledende seminar til bokprosjektet om norsk fotohistorie mellom 1940 og 2010 på Nasjonalbiblioteket der to av Preus museums stab deltok med korte innlegg.

Åpning **The Young Lions - kamerabasert kunst 1977 - 2017** (2. april)

Påskeaktiviteter på Preus museum (8. - 17. april)

Den internasjonale museumsdagen, samtale med brødrene Preus om fotografiets og museets plass, gratis inngang og barneaktiviteter (21. mai)

Workshop i identifisering og bevaring av fotografiske og digitale materialer (29. mai - 1. juni)

Finissage **The Young Lions - kamerabasert kunst 1977 - 2017** (17. september)

Landskonferanse Foto 2017 med tema fotoboka. Landskonferansen ble arrangert av Preus museum og Nasjonalbiblioteket i samarbeid med Forbundet Frie Fotografer og Fotobokfestival Oslo, og ble holdt på Nasjonalbiblioteket. (19. - 20. september)

Høstferieaktiviteter (2. -6. oktober)

Utstillingsåpning **Bending the Frame** (15. oktober)

Seminar **Bending the Frame. Hvor går fotografiet?** Spørsmålet ble stilt og forsøkt svart på Litteraturhuset i Oslo (17. oktober) i samarbeid med *Oslo Fotokunsthøskole, Fotografisk Center, København, Norwegian Journal of Photography* og *Akademi Valand, Gøteborg*

En Fremmed er en venn du enda ikke kjenner. Samtalekveld under ledelse av biskop Per Arne Dahl i Horten kirke, i samband med utstillingen *Nåde* (14 november).

Eksterne foredrag

Sosialdokumentarens opprinnelse, Jacob A. Riis og Lewis H. Hine. Nasjonalmuseet (2. mars 2017).

The Ambrotype / Wet Collodion Positives on Glass - Treatment Challenges on Complex Early 19th Century Photographic Objects 24. Foredrag om og presentasjon av prosjektet ved *Universitet i Oslo - UiO - Institutt for arkeologi, konservering og historie*. (19. april 2017).

Identifisering og bevaring av fotografisk materialer med tyngde på samlingens våtplatenegativer, daguerreotypier og cel-lulosenitrat-negativer. Seminar ved *Universitetsbiblioteket i Bergen UiB - Avdeling for Spesialsamlinger* (26.april2017).

Preus museum, Identification of Photographic Materials, workshop for deltakere på: *The International Association of Book and Paper Conservators (IADA) 2017 Symposium i Oslo* (5. mai 2017).

Landskonferanse Foto 2017 (29. september 2017): *Teknikkens estetikk - tanker rundt fotografisk materiale og digitale trykk; Elle-Kari sameflicka; Boken som aldri ble til, Eugene Smith*

Fotokonservering ved Preus museum*Norsk Folkemuseum, Førjulsmøte NKF-N, den norske seksjonen av Nordisk Konservatorforbund*, (2. november 2017)

Digital formidling

Museets digitale formidling skjer gjennom hjemmeside og sosiale medier. Museet har egne kontoer på Flickr, Facebook, Instagram, Twitter, Snapchat og Pinterest. I løpet av året har vi lagt vekt på å ha riktig og relevant informasjon på websider og på sosiale medier og publiserer regelmessig.

Flickr er en god måte å publisere deler av museets samling på nett, der man kan få utfyllende kommentarer til bildene som legges ut fra hele verden, og museet har siden 2010 hatt 2,5 millioner besøk på denne siden. Det har i løpet av 2017 blitt publisert 100 nye bilder. Statistikken for Flickr viser et besøk på 360 000.

Facebook brukes aktivt som informasjonsskanal og for å få holde kontakt med publikum. I forbindelse med samejubileet la vi ut ett bilde daglig fra samlingen med samer som tema, noe som var svært populært. Ett av innleggene førte også til ny informasjon om et bilde i samlingen (Facebook.com/preusmuseum har økt antall følgere med 9% til 5 314 i 2017 og det er et mål å få flere følgere i det kommende året. I følge Ipsos har 3,5 millioner nordmenn over 18 år en profil på Facebook, og 9 av 10 brukere er innom tjenesten daglig. Preus museum har dermed en utfordring i å nå ut til et stort, potensielt publikum.

Preus museum fortsatte å dele Instagramkontoen med ulike brukere fram til juni. Rundt annenhver uke har en ny fotograf overtatt kontoen og postet egne bilder. Fotografen ble også presentert på museets hjemmeside. Dette har vært et veldig positivt tiltak. Ved utgangen av året hadde instagram.com/preusmuseum 3 600 følgere, 46% økning fra året før (som hadde en økning på 52% fra 2015 - altså en formidabel økning de siste to årene!). 2,1 millioner nordmenn over 18 år har profil på Instagram, det vil si at det er en tjeneste med et stort publikumspotensial og et interessant sted både for markedsføring, merkevarebygging og kommunikasjon. Som en tjeneste for deling av bilder, er det et innlysende sted for fotomuseet å være aktiv.

I løpet av året publiserte museet 52 Ukens bilder. Det kan være et fotografi, en bok eller en teknisk gjenstand fra samlingen eller pågående utstillinger med en forklarende tekst. Ukens bilde publiseres lørdager i lokalavisen Gjengangeren, på hjemmesiden og på Facebook.

Museets nyhetsbrev går ut til 2 400 mottakere. I 2017 ble det sendt 23 nyhetsbrev med informasjon om utstillingsåpninger, arrangementer og andre aktuelle saker.

Museet laget en sak på nettsiden Bored Panda om Scotts fatale ekspedisjon til Sørpolen med bilder fra museets samling. 11 000 leste artikkelen.

FORNYING

Preus museum skal være et åpent museum og en god samarbeidspartner. Museet skal gjennom sin virksomhet skape engasjement og forståelse for bredden innenfor fotografi og fotohistorien, nå flest mulig og aktivt søke nye publikumsgrupper.

I løpet av året har Preus museum fornyet sin virksomhet med en rekke nye samarbeidspartnere som Berg fengsel og Horten kirke, men også fotostudenter. Dialogen med andre blir viktigere og i de forskjellige samarbeidene danner grunnlag for dialog med nye og andre grupper.

Berg fengsel

I juni holdt fengselspresten Kamille Nygård og fotografen Tina Enghoff en workshop med temaet TID for åtte av de innsatte på Berg fengsel. Resultatet ble en del av utstillingen *Bending the Frame* og bildene ble en del av museets samling. Prosjektet utarbeides nå videre og skal gis ut i bokform for å nå et større publikum og for at materialet skal få et lengre og mer selvstendig liv.

Akademi Valand/Oslo fotokunstscole, workshop med studenter

I forbindelse med forberedelsene til utstillingen *Bending the Frame* reiste det seg spørsmål om hvordan man kan engasjere den neste generasjonen fotografer i dag. Preus museum kontaktet Fotografisk avdeling ved *Akademin Valand* i Gøteborg og *Oslo Fotokunstscole* i Oslo, som uttrykte sitt ønske om å innlede et samarbeid om et prosjekt under paraplyen *Bending the Frame*. Dette resulterte i en intensiv workshop med Fred Ritchin og Tina Enghoff i Gøteborg i mai med studenter fra begge skolene. I etterkant har studentene frem mot utstillingen jobbet med individuelle prosjekter som har resultert i bøker som relaterer seg til emnet på ulike måter. Studentenes arbeider ble gjennomgått og diskutert med Fred Ritchin før de ble stilt ut som en del av *Bending the Frame*.

Portfoliovisning med Foto.no som samarbeidspartner

I samarbeid med foto.no arrangerte Preus museum portfoliovisning for fotografer og kamerabaserte kunstnere på Fotografiets dager i 2017. Målet var å skape nettverk mellom kamerabaserte kunstnere/fotografer og bransje, samt å gi fotografer en mulighet til å få rådgivning og tilbakemeldinger på arbeidet sitt. For museet innebar dette en mulighet til å bygge tettere bånd til fotografene men ikke minst til de inviterte anmelderne fra fagfeltet.

Anmelderne var med på å skape nye, nordiske kontakter og nettverk.

- *Jens Friis* (DK), kurator, fothistoriker og redaktør for tidskriftet *KATALOG - Journal of Photography & Video*.
- *Lasse Lindkvist* (SE), høyskolelektor i fotografi på *Akademin Valand* i Gøteborg.
- *Ingrid Nilsson* (SE) *Preus museum*.
- *Pål Otnes* (NO), partner og redaktør for bøker og digitale medier på *Forlaget Fotografi*.

- *Tiina Rauhala* (FI), seniorkurator ved det Finske fotomuseet og ansvarlig for *The Festival of Political Photography*.
- *Benjamin Girette* (FR), *#Dysturb*.
- *Benjamin Petit* (FR), *#Dysturb*.
- *Roger Brendhagen* (NO), prisvinnende naturfotograf.

#Dysturb

Plakatutstillingen *#Dysturb* var en ny måte for museet å nå ut til publikum på. *#Dysturb* har et stort internasjonalt nettverk av dokumentarfotografer. For Preus museum satt de sammen en kampanje med tema vold mot kvinner under emneknaggen *#WomenMatter*. I tillegg til midler fra Fritt Ord, henvendte vi oss til lokale bedrifter og organisasjoner for å søke støtte til prosjektet, og for å få lov til å bruke vegger i det offentlige rom. Dette førte til et lokalt eierskap til utstillingen, som besto av 15 plakater i størrelsen 3 x 5 meter i Horten sentrum og på Karljohansvern, og som var svært synlig for befolkningen.

Horten kirke og utstillingen Nåde

Samarbeidet med Horten kirke kom i stand i forbindelse med Reformasjonsjubileet, Dette har ikke bare ført til utstillings og diskusjon-skvelder, men også planer om mer samarbeid for fremtiden.

Fotonettverket

Preus museum er nav i Fotonettverket og har dermed ansvar for organisering av møter og prosjekter. Museet deltok på samling for nettverksansvarlige museer i mars arrangert av Kulturrådet og holdt foredraget *Nettverksprosjekter til begjær eller besvær?*

Det ble arrangert 2 nettverksmøter, vårens møte markerte nettverkets 10 års jubileum og ble holdt på Scandic Oslo Airport hotell den 25-26. april. Det var 26 tilstedeværende, i tillegg til en representant fra Kulturrådet, en fra Institusjonsfotografenes forening og en fra BONO.

Det ble vedtatt at man fra 2018 skal innføre en årlig medlemskontingent, da støtten fra Kulturrådet har opphørt.

Høstens møte ble holdt på Riksarkivet på Sognsvann 21. september i tilknytning til Landskonferansen 2017. Det var 23 medlemmer tilstede, i tillegg til tre gjester fra Riksarkivet og en som holdt en orientering om Lokalhistoriewiki.

Landskonferanse Foto 2017

Preus museum har, sammen med Nasjonalbiblioteket, overtatt Kulturrådets ansvar for organisering av konferansen. Konferansen ble arrangert i Nasjonalbiblioteket i Oslo med tema fotoboka (19 - 20 september) med 106 deltagere og 22 foredragsholdere. Samarbeidspartnere var Forbundet Frie Fotografer og Fotobokfestival Oslo.

Andre nettverk

Fotnettverk, Kunstnettverket, Samtidsnettverket, Nordisk Nettverk for fotomuseer, Oracle, kurators nettverk, Curators' Day i forbindelse med Paris Photo, nettverk for kulturledere i Vestfold og Virkes nettverk for museumsledelse og administrasjon. Kontaktmøtet.

Venneforening

Norsk fotonhistorisk forening - Preus museums venner hadde 184 medlemmer, fire medlemsmøter i løpet av året og deltok på Fotografiets dager med utstillingen **Johan Brun - The Beatles** i samarbeid med Norsk Folkemuseum og Preus museum. NFHF-PMV er medlem i Foto-Norge.

Foto-Norge

Preus museums venneforening NFHF-PMV er med i styret for fellesorganisasjonen Foto-Norge som arbeider for blant annet et Fotografihus i Oslo.

Plansamling

Innsamlingsplanen, forskningsplanen og formidlingsplan ble revidert i 2017.

Preus museum har strategisk plan, plansamling og arbeidsreglement. Plansamlingen er under revidering.

Pilotprosjekt utstillingshonorar

Preus museum ble i 2015 invitert til å delta i Kulturdepartementets pilotprosjekt for utstillingshonorar ved statlig støttede kunstinstitusjoner. I 2016-2017 ble museet, som en av 14 institusjoner, tildelt kr. 500 000 fra prosjektet. I brevet fra departementet står det at «*Utstillingshonorarets formål er å sikre at kunstnere får inntekt fra utstillinger, synliggjøre de reelle produksjonskostnadene ved utstillinger og ansvarliggjøre kunstinstitusjonene til å honorere kunstneres arbeid*». Midlene museet fikk ble brukt til to utstillinger.

- **#Jeg -fra selvportrett til selfie** som ble vist på Preus høst 2016 til vår 2017.
- **The Young Lions-Norsk kamerabasert kunst 1977-2017.**

Preus museum har fått ytterligere 175 000 i 2017 som skal brukes i 2018. Den positive erfaringen med deltagelsen i pilotprosjektet var at museet hadde anledning til å invitere inn flere kunstnere enn opprinnelig planlagt. Det må påpekes at selv om museet får øremerkede midler til kunstnerne, endrer det ikke institusjonenes økonomiske utfordringer i forhold til betaling av vederlag.

Inkludering og mangfold

Preus museum arbeider med et bredt formidlingstilbud i form av utstillinger, seminarer, arrangementer, workshops og samarbeid. Museet har vist utstillinger med ulik bruk av fotografiet som retter seg mot forskjellige brukere.

Gjennom sosiale medier som Facebook og Instagram har museet innledet en dialog med og fått nye brukere. Særlig er delingen av Instagramkontoen en fin måte å nå ut til nye brukere på. Delingsprinsippet, der museet gir slipp på kontrollen og deler ut den offisielle kontoen til andre brukere, bidrar til å åpne museet og gjøre det mer tilgjengelig og inkluderende. Museet arbeider stadig med nye formidlingstilbud for å nå nye grupper.

Den innsamlingen museet har gjort i forbindelse med prosjektene *På reise* og *TID* der henholdsvis flyktninger selv får fortelle om sin reise til Norge og de innsatte forteller med sine egne bilder om hvordan de ser på begrepet tid. Bildene gir et mangfold til museets samling og en stemme til de som ikke alltid blir hørt. De gir nye perspektiver til samlingen og er med på å demokratisere kulturarven.

Immatriell kulturarv

Tradisjonelle håndverksteknikker er regnet som en del av den kulturelle kulturarven. Analoge teknikker har lenge vært forbeholdt spesielt interesserte entusiaster, men vi ser en voksende nysgjerrighet, særlig blant unge som er vokst opp i en digital verden, og for hvem digital fotografering aldri har hatt nyhetens interesse. Gjennom omvisninger der analoge teknikker formidles, og særlig gjennom mørkeromskursene, er fotomuseet en pådriver for interessen for denne delen av den immaterielle kulturarven. I løpet av 2017 har flere skoleklasser, blant andre ungdomsskoleelever med *levende kulturarv* som valgfag, vært gjennom kortere eller lengre mørkeromskurs og opplevd mestring av teknikken og en dypere forståelse for fotografi. Mørkerommet blir også brukt aktivt for større publikumsgrupper på arrangementer som Barnas fotodag og Fotografiets dager. I tillegg ble det holdt en tre dagers workshop om fremstilling av Ambrotypier/våtplatepositiver.

Universell utforming

Museet er bygningsmessig godt tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne. Ledsagerbevis aksepteres. Preus museum tar imot praktikanter med forskjellig bakgrunn og som har forskjellig mål for sin praksis. Museet tilrettelegger etter de behov som finnes dersom det er mulig. Museets hjemmeside er universelt utformet.

Aksesjoner 2017

Innkjøp:

1. Ole John Aandal (NO), 2 originale og 1 ny digital kopi fra serien Gamle helter kjøpt ifb utstillingen *The Young Lions-Norsk kamerabasert kunst 1977-2017* (NMFF.2017:1)
2. Bjarne Bare (NO), et fotografi fra serien Syzygy. Tittel "1991" kjøpt ifb utstillingen *The Young Lions-Norsk kamerabasert kunst 1977-2017* (NMFF.2017:3)
3. Fire filer kjøpt ifb utstillingen *The Young Lions-Norsk kamerabasert kunst 1977-2017* (NMFF.2017:4)
4. Charlotte Haslund-Christensen (DK), portfolio Who's next? 42 fangefotografier av homofile. kjøpt ifb utstillingen *Bending the frame* (NMFF.2017:6)
5. Matt Black (US), 8 fotografier fra serien The Geography of Poverty (NMFF.2017:7)
6. Diverse norske fotografer, album med reisebilder fra Norge. Inneholder tekst, 303 fotografier og kart (NMFF.2017:9)
7. Diverse fotografer, 14 digitale filer fra Scanpix til bruk i utstillingen *The Young Lions-Norsk kamerabasert kunst 1977-2017* (NMFF.2017:10)
8. Emilie Jensen (NO), visittkort i glass og ramme (NMFF.2017:14)

Gaver:

1. Åtte (gruppe)portretter i miljø, fire kabinettkort, tre små visittkort og 133 standard visittkort fra diverse norske, en engelsk og en svensk fotograf (NMFF.2017:2)
2. Jamie Parslow (NO), fire selvportretter brukt i utstillingen *#Jeg - fra selvportrett til selfie* 2016 (NMFF.2017:5)
3. Arne Walderhaug (NO), Samling med fotografier. 26 negativmapper med 35 mm s/ h film med tilhørende kontaktark (890 negativer) og 61 papirpostiver (NMFF.2017:8)
4. Ukjent fotograf, portrett i ramme (NMFF.2017:11)
5. Bjørn Falck-Andersen (NO), 10 inkjetprint gitt til utstillingen *The Young Lions-Norsk kamerabasert kunst 1977-2017* (NMFF.2017:12)
6. Diverse emballasje fra Preus Foto A/S (NMFF.2017:13)
7. Nemrod Siluro undervannskamera fra 1960-66 (NMFF.2017:15)

Resultatregnskap

Preus museum

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2017	2016
Salgsinntekt museumsbutikk/kafe		196 222	235 175
Annen egeninntekt		444 961	419 655
Statstilskudd	1	11 675 709	11 439 047
Andre tilskudd	1	987 703	337 442
Inntektsførte fondsmidler	5	0	93 016
Sum driftsinntekter		<u>13 304 595</u>	<u>12 524 335</u>
Varekostnad museumsbutikk/kafe		121 130	164 735
Annen varekostnad		45 431	92 981
Lønnskostnad	3	7 260 845	7 327 941
Avskrivning på driftsmidler	5	406 000	309 293
Husleie, renhold m.m.		1 817 761	1 972 930
Inventar og utstyr		357 402	279 700
Annen driftskostnad	3	3 376 529	2 483 011
Sum driftskostnader		<u>13 385 098</u>	<u>12 630 591</u>
Driftsresultat		<u>-80 503</u>	<u>-106 256</u>
Finansinntekter og finanskostnader			
Renteinntekt		486	20 005
Annen finansinntekt		60	0
Rentekostnad		3 223	1 530
Annen finanskostnad		19 161	19 131
Resultat av finansposter		<u>-21 838</u>	<u>-655</u>
Årsresultat		<u>-102 341</u>	<u>-106 912</u>
Overføringer			
Overført fra annen egenkapital		102 341	106 912
Sum overføringer		<u>-102 341</u>	<u>-106 912</u>

Balanse

Preus museum

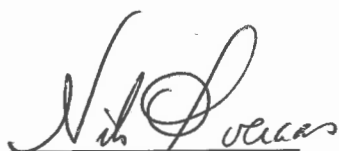
Eiendeler	Note	2017	2016
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Vederlagsfri låneavtale fotosamling	2	50 000	50 000
Sum immaterielle eiendeler		50 000	50 000
Varige driftsmidler			
Innredning nytt museum	5	1 727 006	1 930 006
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	5	627 230	586 000
Sum varige driftsmidler		2 354 235	2 516 006
Sum anleggsmidler		2 404 235	2 566 006
Omløpsmidler			
Lager av varer og annen beholdning		334 082	323 257
Fordringer			
Kundefordringer		57 215	113 268
Andre kortsiktige fordringer		248 097	163 797
Sum fordringer		305 312	277 065
Bankinnskudd, kontanter o.l.	6	1 598 653	2 247 170
Sum omløpsmidler		2 238 048	2 847 493
Sum eiendeler		4 642 283	5 413 499

Balanse

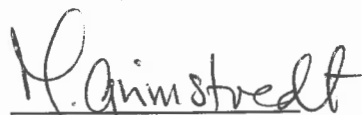
Preus museum

Egenkapital og gjeld	Note	2017	2016
Innskutt egenkapital			
Grunnkapital		50 000	50 000
Sum innskutt egenkapital		<u>50 000</u>	<u>50 000</u>
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	2	2 501 983	2 604 324
Sum opptjent egenkapital		<u>2 501 983</u>	<u>2 604 324</u>
Sum egenkapital	2	<u>2 551 983</u>	<u>2 654 324</u>
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		356 383	793 432
Skyldige offentlige avgifter		532 548	578 617
Annen kortsiktig gjeld	1	1 201 370	1 387 125
Sum kortsiktig gjeld		<u>2 090 300</u>	<u>2 759 175</u>
Sum gjeld		<u>2 090 300</u>	<u>2 759 175</u>
Sum gjeld og egenkapital		<u>4 642 283</u>	<u>5 413 499</u>

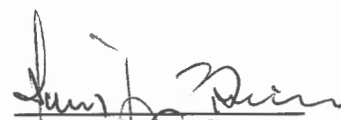
Horten, 21.02.2018

Nils Øveraas
styreleder

Sigurd Sandmo
styremedlem

Målfrid Grimstvedt
styremedlem

Long Litt Woon
styremedlem

Hans Jørgen Brun
styremedlem

Jens Gold
styremedlem

Ingrid Nilsson
adm. dir.

Noter

Preus museum

Regnskapsprinsipper

I årsregnskapet er alle poster verdsatt og periodisert i overensstemmelse med regnskapslovens bestemmelser og reglene som følger av god regnskapsskikk.

Klassifisering

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk, samt fordringer med forfall mer enn ett år etter balansedagen er medtatt som anleggsmidler. Øvrige eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Gjeld som forfaller senere enn et år etter regnskapsperiodens utløp er oppført som langsiktig gjeld.

Varige driftsmidler og avskrivninger

Varige driftsmidler er vurdert til historisk kost etter fradrag for bedriftsøkonomiske avskrivninger som er beregnet på grunnlag av kostpris og antatt økonomisk levetid.

Varebeholdning

Varebeholdningen er vurdert til det laveste av kostpris og virkelig verdi. Virkelig verdi er netto salgsverdi på fremtidig salgstidspunkt. Laveste verdis prinsipp.

Fordringer

Fordringer er oppført i balansen med fordringens pålydende.

Pensjonskostnader

Stiftelsen er tilknyttet Statens pensjonskasse inkludert AFP-ordning. Det er ikke gjort avsetninger for påløpt pensjonsforpliktelse i museets regnskap. All innbetalt premie, arbeidsgivers andel, er kostnadsført som lønnskostnader.

Offentlig tilskudd

Tilskudd benyttet til investeringer er regnskapsført etter nettometoden og tilskudd benyttet til drift er resultatført. Øremerkede tilskudd er behandlet som kostnadsreduksjon, jf. note 1.

Driftsinntekter og kostnader

Øvrige inntektsføring skjer etter opptjeningsprinsippet som normalt vil være leveringstidspunktet for varer og tjenester. Kostnader medtas etter sammenstillingsprinsippet, dvs. at kostnader medtas i samme periode som tilhørende inntekter inntektsføres.

Note 1 - Offentlig tilskudd

Stiftelsen mottar statstilskudd fra Kulturdepartementet. Tilskuddet er benyttet til innkjøp til samlingen, investering i driftsmidler og til driftskostnader. Driftstilskuddet er resultatført og investeringstilskudd (innkjøp til samlingen) er balanseført etter nettometoden.

Tilskudd brukt til innkjøp av driftsmidler blir balanseført etter nettometoden.

	2017	2016
Tildelt statstilskudd	11 860 000	11 660 000
Herav benyttet til innkjøp til samlingen	-184 291	-220 953
Inntektsført tilskudd, til løpende drift	11 675 709	11 439 047

Noter

Preus museum

Spesifikasjon av innkjøp til samlingen:	Samling 31.12.16	Tilgang 2017	Samling 31.12.17
Bøker	1 035 267	33 739	1 069 006
Tidsskrifter	715 141	25 801	740 942
Fotografier	4 132 966	124 751	4 257 717
Teknisk	96 816	0	96 816
Totalt	5 980 192	184 291	6 164 482

I henhold til stiftelsens vedtekter tilhører museets samling den norske stat, som er selvassurandør for samlingen.

Andre tilskudd – inkl. øremerket prosjekter som strekker seg over flere år:

	Overført fra 2016	Mottatt 2017	Inntektsført 2017	Overført til 2018
Kulturdept., «Pilotprosjekt utstillingshonorar 2016-2017»	389 000	0	389 000	0
Kulturdept., «Pilotprosjekt utstillingshonorar 2017-2018»	0	175 000	0	175 000
Kulturrådet, «Kompetansemiljø foto 2015»	108 033	0	74 831	33 202
Kulturrådet, «Brannslukningsanl. magasin»	240 000	0	240 000	0
Diverse prosjekter	0	339 586	283 872	55 714
Totalt	737 033	514 586	987 703	263 916

Note 2 - Egenkapital

:	Grunn- kapital	Annen egenkap.	Sum egen- kapital
Pr. 01.01.	50 000	2 604 324	2 654 324
Årets resultat	0	-102 341	-102 341
Pr. 31.12.	50 000	2 501 983	2 551 983

Stiftelsens grunnkapital er ansett som skutt inn gjennom den vederlagsfrie låneavtalen som er inngått mellom stiftelsen og den norske stat. Avtalen er av Kulturdepartementet verdsatt til kr 50 000.

Noter

Preus museum

Note 3 - Lønnskostnad

Lønnskostnader består av følgende poster

	2017	2016
Lønninger	5 636 011	5 647 303
Folketrygdavgift (herav av pensjonspremie: kr 78 431)	880 104	903 549
Pensjonskostnader	556 247	576 163
Andre ytelser	188 483	200 279
Sum	7 260 845	7 327 941

Antall årsverk (inkl. innleid hjelp og praktikanter): 10

Ytelser til ledende personer	Direktør
Lønn	853 829
Statens pensjonskasse	92 400
Sum	946 229

Honorar	Styre
	182 000

Revisjonshonorar kostnadsført 2017 utgjør kr 39 000 ekskl. mva. I tillegg kommer honorar for andre konsulenttjenester kr 13 000.

Stiftelsen har etablert pensjonsordning for de ansatte i Statens pensjonskasse, som tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjonsordning. Pr. i dag utgjør arbeidsgiverandelen 11,05 % av bruttolønn i henhold til statens lønnsregulativ.

Det er ikke gitt lån fra stiftelsen til ansatte eller styremedlemmer.

Note 4 - Styrets sammensetning

Styret har i 2017 bestått av følgende medlemmer, oppnevnt av Kulturdepartementet:

- Jan Hannestad (leder)
- Bjørn Edvardsen
- Målfrid Grimstvedt
- Lill-Ann Chepstow-Lusty
- Hans Jørgen Brun

- Anne Aune (vara)
- Vegard Skuseth (vara)

Ansatterepresentanter (valgt av de ansatte):

- Ingri Østerholt
- Hege Oulie (vara)

Det er oppnevnt nytt styre i januar 2018.

Noter

Preus museum

Note 5 - Spesifikasjon av anleggsmidler

	Innred- ninger	Andre driftsmidler	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01.	6 210 739	1 441 585	7 652 324
- Avgang i året (kostpris)	0	0	0
+ Tilgang i året	0	244 229	244 229
- Samlede av- og nedskrivn.	4 483 733	1 058 585	5 542 318
= Bokført verdi 31.12.	1 727 006	627 230	2 354 235
Årets ordinære avskrivninger	203 000	203 000	406 000
Levetid	10-25 år	5-10 år	

Note 6 - Bundne midler

Av bankinnskudd, kontanter og lignende er kr 266 540 bundne midler pr. 31.12.

Til styret i
Preus Museum

Enter Revisjon AS
Tlf: +47 33 00 30 60
E-post: post@enterrevisjon.no
Org.nr.: 987 597 046 MVA
Foretaksregisteret

Enter Revisjon avd. Tønsberg
Kilengt. 1, 3117 Tønsberg

Enter Revisjon avd. Horten
C. Andersensgt. 11 A, 3181 Horten

Partnere
Villy Lysgård
Ole Martin Bekkevold
Statsautoriserte revisorer

Uavhengig revisors beretning for 2017

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Preus Museums årsregnskap som viser et underskudd på kr 102 341. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember og resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av stiftelsen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig

for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", men vi at stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Tønsberg, 21.02.2018
Enter Revisjon AS

Villy Lysgård
statsautorisert revisor

Fra utstillingen The Young Lions - kamerabasert kunst fra 1977 - 2017 (foto: Andreas Harvik/Preus museum)